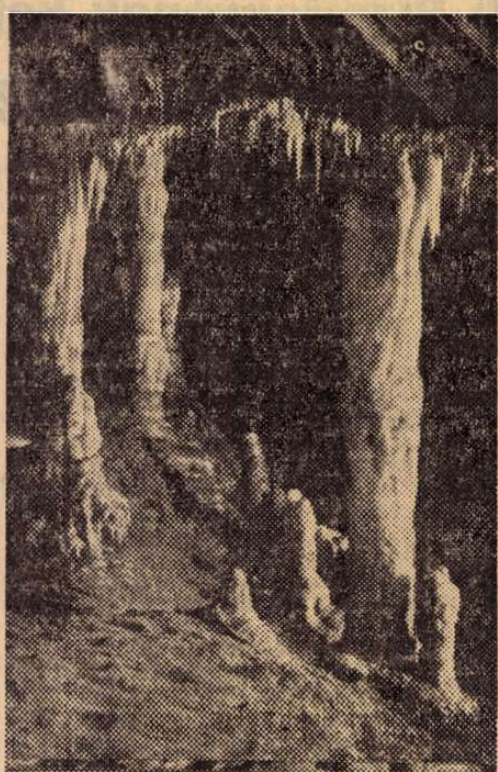

A Baradla mélyén — 104 hídon át

— Nagyon hosszú és nehéz út volt már mögöttem, amikor be-
ért az Őriások termé-
be. Több mint öt ki-
lométert másztam, buj-
kált a barlangban ke-
resztül, de megérte.
Büszkén nézett körül,
lámpájával megvilá-
gította a hatalmas,
csillogó cseppköve-
ket. A méreteken
még ő is elcsodálko-
zott. A terem, amely-
be bejutott, több
mint nyolcvan méter
magas volt. S mind-
ezt ő látta meg elő-
ször, ő az első ember,
aki bejutott a bar-
lang mélyére — er-
ről meg volt győző-
ve. Körüljárta a ter-
met, megnézte köze-
lebbről a cseppköve-
ket. És ekkor érte
élete egyik legna-
gyobb meglepetése.
Ott, annál a sokágú
cseppkőnél, a szik-
kadt agyagban mezt-
lábba emberi láb
nyomát fedezte fel.
Tehát megelőzték!
Már járt itt valaki!
De kicsoda és mikor?

Cseppkőországban gyakran látunk ilyen szép „világító” oszlopokat.

— 1825-ben történt
ez az eset Vass Im-
réről, a híres bar-
langkutatóról — ma-
gyarázza Jakucs
László, a barlang
igazgatója a körje-
sereglett fiatal lá-
nyoknak. — A rej-
tély pár hónap múl-
va megoldódott. A
lányomoktól nem
messze cserépedény-
maradványt találtak,
amelyről megállapi-
tották, hogy körülbe-
lül hétezer évvel e-
zelőtt készült. Tehát
Vass Imrét hét év-
ezreddel megelőzték!
Igen ám, de hogyan
jutott el ide az ő-
ember? Világítóes-
köz hiányában nem
jöhettek Aggtelekről.
Tehát régen volt itt
a közelben egy ter-
mészetes bejárat.
Vass Imre és még
sok kutató hiába ke-
reste az ősemlék út-
ját. Csak néhány év-

vel ezelőtt, Meseor-
szágon (egy szomszéd-
os termen) keresztül
jutottunk ki a sza-
badba, azon a bejá-
ratra, amelyen az ő-
ember járt be sok-
 ezer évvel ezelőtt az
Őriások termébe.

A lányok szótlanul
állnak. Már nem ta-
lálnak jelzőket a
szépség, nagyszerű-
ség, érdekesség ki-
fejezésére. Szemük
lelkeseen csillog a
karbidlámpák fényé-
ben. Több mint öt
kilométert gyalogol-
tak már a Baradla
mélyén. Végig a bar-
langon a színek, alak-
zatok legváltozato-
sabb árnyalatait, for-
máit csodálhatták
meg: az Őrszlánt, a
Télapót, a Csapke-
pamlagot, a Méhkest,
a Napraforgót, s ki-
tudná a természet
valamennyi kőcsodá-
ját felsorolni?! Át-
jöttek az „alvilág” két

folyóján, az Achero-
non és a Styxen.
Száznyolc híd ha-
ladtak keresztül.

Az út elején még
gyakran mondogat-
ták: Gyönyörű! Jaj,
de szép! Milyen ro-
mantikus! Később
már a jelzőkből is ki-
fogták. A 17 éves
mezőtúri diáklányo-
kat lenyűgözte a
szeszélyeskedő ter-
mészet hatalmas al-
kotása. Nehéz beszél-
ni itt a barlangban, a
kristálytisza patakok
mentén, ahol minden
kő oly méltóságteljes
és hallgatag.

Június 30 óta jár-
ják a felvidéket.
Megnézték a sáros-
pataki Rákóczi-várat,
ellátogattak Tapolcá-
ra, Lillafüredre. Agg-
telekről Egerbe men-
nek.

— Csaknem az
egész iskola úton van
— meséli Grósz Ka-
talin, a III/a. DISZ-

titkára. — A három
első osztály, Debre-
cen—Miskolc—Bu-
dapest útvonalon tesz
körülat. A másodi-
kosok most Egerben
vannak. Sokan kö-
zülük először járnak
hegyvidéken. Kés-
márki Erzsébet és
Hegyi Etelka most
lépték át először
Szolnok megye hatá-
rát. Gyűjtik az em-
lékeket, s minden
helyről, amelyet me-
látogatnak, képesla-
pot küldenek haza.

Hideg van a bar-
langban. Kabátukat
összehúzzák magu-
kon, úgy hallgatják
Jakucs László elbe-
széléseit. Itt minden
történet olyan érde-
kes, szinte misztikus,
akár maga a barlang.

A Csillagvizsgáló-
tól (ez az egyik óriás
cseppkőoszlop neve)
egy másik lánycso-
port jön lefelé.

— Honnan jötte-
tek? — kérdezik tö-
lük a mezőtúriak.

— Pécsről, a gim-
náziumból. És ti?

Megkezdődik a be-
szélgetés. Sem a pé-
csiek, sem a mező-
túriak nem gondol-
ták, hogy az aggtele-
ki barlang lesz talál-
kozhelyük.

Együtt mennek to-
vább. A hetedik kilo-
méter után világos-
ság szűrődik be a
megszűkült sziklafo-
lyosóba. Pár lépés és
Jósvafő mesés szép-
sége hegyei töltik be
a szem láthatárát.
Autóbuszok várják a
diákokat. A pécsiek
Jósvafőre, a faluba
igyekeznek, a mező-
túriak vissza, Mis-
kolcra. „Állandó”
szálláshelyükre. A
társaságkocsik las-
san megindulnak.
Ujabb magyar tájak-
ra, újabb szépségek
felé viszik utasaikat,
a kenderjüket lobog-
tató mezőtúri és pé-
csi diáklányokat...

Fityó Mihály

Üdvözlét Buri Józsefnek, a Villamosgép- és Kábelgyár ifjú hegesztőjének!

Buri József, a Villamos-
gép és Kábelgyár „kiváló
dolgozó” ifjú munkás he-
gesztője nevezetes ember:
megpedig arról, hogy ed-
dig még minden rábízott
feladattal sikeresen meg-
birkózott. Tavaly az expan-
ziós kapcsolók jó elkészíté-
sével szerezte meg társai
elismerését, az elmúlt hó-
napokban pedig a boylerlek
kiváló hegesztésével érte el,
hogy a DISZ II. kongressz-
usának küldöttei közé vá-
lasztották.

A kongresszus nap-
jain, amikor a DISZ fel-
adatairól volt szó, magam-
ban összedültem és rend-
re meghatároztam az én
egyéni tennivalóimat is.
Megfogadtam például, hogy
a varsói VIT tiszteletére
továbbnövelem teljesítme-
nyemet és júliusban már
elértem a 200 százalékot —
mondja.

Buri József, a kiváló he-
gesztő július első napjaiban
az eddiginél sokkal na-
gyobb gondadal alkalmazta
az egyik közelmúltban ki-
dolgozott ésszerűsítést. A
hegesztésre kiadott henger-
alakú melegítőtarókat
görgőkre fektette; így fo-
lyamatosabb lett munkája.
Az ésszerűsítés alkalmazá-
sával lecsökkentette a vesz-
teségidőket, s elérte, hogy
változatlan idő alatt két-
szerannyi boylert hegeszt
kifogástalan minőséggel.
Buri József a „Szakma ki-
váló dolgozója” jelvényt el-
nyerésén munkálkodik és
júliusban eddig átlagosan
230 százalékos teljesítményt
ért el.

Köszöntjük a kiválóan
dolgozó ifjú hegesztőt!

A magyar ipar termékei a plovdivi nemzetközi vásáron

Az idén szeptemberben ti-
zenhatodszor rendeznek a bul-
gáriai Plovdivban nemzetközi
árumintavásárt. Hazánk több-
szo-
r részt vett a plovdivi vásá-
rokon és az eddigi kiállítá-
sainknak nagy sikerük, nagy
látogatottságuk volt. Az idei
plovdivi kiállítás előkészületeit
már hosszú hetekkel ezelőtt
megkezdtek a magyar külke-
reskedelmi vállalatok. A kiál-
lításra kerülő árukkal megra-
kott utolsó vagonokat is útnak
indították már.

tatárcáját. Hétköznapi agyon-
horpadt dozniból szedte elő
óvatosan a szénporos újj-
nyomoktól fekete, elnyomori-
tott, szálahulló füstölőnivalót
— most pedig egy ünnepi, vil-
logó-tündöklő ezüst tárcát vont
elő, melynek belső felén cir-
kalmas felirat díszlett és
olyan szépséges, fehér cigaret-
ták feszítettek benne, mint
trónteremben a palatőrök.
Odakinálta; szégyeltem fekete
körmeimmel beleidőlni, hát
át morogtam, hogy ma-
radok a megszokott „Terv”
mellett. Közben persze nem
mertem Kalapács elvtársra
pillantani, bár tudtam, hogy
mindent lát és csak az alka-
lomra vár megkérdezni, kit
gyászolok.

Szállt a füst, kiköpdöstük
az ajkunkra tapadt szálacská-
kat is, már nem álltam to-
vább a hallgatást.

— Összefortunk... Nagy a
lelkesezés a fiúkban... Meg
aztán jól kirukkoltunk az éj-
lel... — ütöttem a vasat.

Mindketten maguk elé né-
tek, eregették a füstöt. Mintha
még várnának valamit. Azt
gondolják, szalmaláng az
egész?

— Mi csinálunk itt olyan
parázs versenyt... Lepipálunk
mindenkit! Elhúzzuk az öre-
gek orra alatt a mézesmad-
zagot... — hetvenkedtem
egyre bizonytalanabban. Mint
a gyerek, aki egymáshoz szo-
rítja a kettőtört lányért, hát-
ha együttmarad.

— Lepipáljátok? — bökött
felém Mendörgi.

— Le bizony! Nini, itt a ki-
mutatás, mennyit termeltünk
az éjjel! Csupa „bimbó”!

Mendörgi is, Kalapács is
elfordította tekintetét a papí-
ról,

(Folytatjuk)

Virágos anyagból

Empriméből, flokonból
csinos, fiatalos nyári ruhák
készülhetnek. Ezekből leg-
szébb a bösöknyás szabás,
amely az idén rendkívül di-
vatos.

Melyek a divatszínre a vi-
rágmintás anyagokból? A
szürke alapra nyomott min-
ták, a sárgás, zöldes, na-
rancsvörös árnyalatok. Nagy-
virág, kisvirág egyaránt di-
vat — persze a vásárlásnál
figyelembe kell venni, hogy
alakunkhoz, egyéniségünk-
höz melyik illik jobban. Ki-
csi, törékeny alakhoz nem
való a nagymintás anyag. A
kövéreknek pedig sajnos le-
 kell mondanunk e szép, úde
kelmekről, mert a virágmint-
ás ruha mindig „kövérít”.

Rajzunkon bő, haragszabású
aljjal és érdekes, kendősze-
rűen szabott, hátul csúcsos
gallérral készíthető ruha
látható. Ez a modell esti,
délutáni alkalmakra való.
Anyagszükséglet középter-
metre körülbelül 5 méter.

Maradékok gazdaságos felhasználása

A karfiolnak, a
babnak és egyéb
hüvelyesnek fenn-
maradt levét kevés
zöldszeg hozzáadá-
sával hamis húsle-
ves készítésére is
felhasználhatjuk.

A sózott húsnál
képződő felesleges
lé a levelek és fő-
zelékek izesítésére
alkalmas.

Ha zsemlyegom-
bóc maradt, vacso-
rára felhasznál-
hatjuk. Csikókra
vagy vékony szele-
trek vágjuk és vö-
rőshagymás zsírral
megpirítjuk. Hús-
körtésnek is józú.

A dírlől maradt
kirántott halat te-
gyük veszhagy-
mas, ecetes lébe;
néhány óráig az
ecetes lében állva,
jóízű vacsorát ad.

A védőoltásokról

Himlő, tifusz, kolera és
más betegségek valaha töme-
gével pusztították az embere-
ket. Ma már az orvostudo-
mány haladása következté-
ben csökkentek a járványok
és csak különleges körülmé-
nyek között, pl. háborúban
válnak esetleg tömegpusztí-
tók.

Az orvostudomány nem-
csak a betegségek előidőztől
ismerte fel, hanem az embri
szervezet védekezési mód-
ját is. Szervezetünk ellen-
anyagot termel ki a beha-
tolt kórokozók ellen, hogy
ezeket elpusztítsa. Utána az
ellenanyag a szervezetben
továbbra is megmarad,
ezért a legtöbb betegséggel
csak egyszer fertőződhet az
ember. Ennélfogva fontos,
hogy testünkben meglegyen
a kórokozók mérgeit legyő-
ző ellenanyag.

Mesterségesen az ellen-
anyagot oltással hozzuk lé-
re. A kórokozót, vagy annak
termékét beoltjuk a szerve-
zetbe, de csak olyan módon,
hogy ne okozhasson megbé-
tegedést, viszont arra még
elég legyen az „ereje”,
hogy az emberi testet ellen-
anyag kitermelésére serkent-
se.

Kínában és Indiában pél-
dül már három évezreddel
ezelőtt próbálkoztak azzal,
hogy a himlővárt az orr-
nyálkahártyájába kenve, im-
munissá, vagyis védetté te-
gyék az embert. Ez a mód-
szer azonban nem terjedt el,
mert gyakran a túlada-
golás miatt maga idézte elő a be-
tegséget. Európában Jenner

angol orvos végre ezelőtt
több mint másfél évszázad-
dal rájött, hogy a tehén
himlőjével lehet immunizál-
ni az embert. Oltására csak
egyetlen himlőhólyag kelet-
kezett, melynek könnyű gyó-
gyulása után a beoltott
egyen az emberi himlővel
szemben is immunissá vált.
Más orvosok utólag később
egyéb betegségek elleni im-
munizálás módját találták
meg; így Pasteur a veszett-
ség, Calmette és Guérin a
gümőkór ellenit.

A védőoltások megóvják
az embert a veszélyes be-
tegségektől, vagy legalább is
enyhítik a betegség lefolyá-
sát. Ezért kell kötelezőleg
beoltani szülés után hat hé-
ten belül a csecsemőket
BCG-vel gümőkór ellen,
majd 6—11 hónapos korban
DIPETE-vel diftéria, sza-
márköhögés és tetanusz el-
len. (Két részletben, négy-
heti időközben). Egy-másfél
éves gyereket be kell oltani
himlő ellen is; 12 éves gy-
reket pedig hastífus és te-
tanusz ellen.

Sok édesanya sajnálja cse-
cemőjét és megpróbálja el-
kerülni az oltást. Az ilyen
szülő súlyosan árt gyermeke-
nek, hiszen komolyan veszé-
lyeztetni egészségét. Amellett
meg is bírságozhatják, mi-
vel az oltásokat rendelet ír-
ja elő.

Mindannyiunk szemefényé-
nek, a gyermeknek érdeké-
ben tartuk be a rendeletet
és vigyük el a kicsinyeket a
kötelező védőoltásokra.

Dr. Agárdi Ferenc

Fozekas nyúl

Hozzávalók: 35—40 deka
szalonna 2 kg burgonya, 50
deka vöröshagyma, egy darab
nyúl kicsontozva, kevés só, pi-
rospaprika, esetleg 2—3 darab
zöldpaprika, 1—2 paradicsom.

Egy 2—3 literes lábat tel-
jesen kibélelünk szalonnaszale-
tekkel (az oldalát és a fenekét
is). Ebbe jön most az aljára
egy sor szeletekre vágott nyers
burgonya, egy sor karikára vá-
gott vöröshagyma és egy sor
apró darabokra vágott, tel-

jesen csont nélküli nyers
nyúlhus. Kicsit megsózzuk
és paprikázzuk. Ha van
zöldpaprika és paradicsom,
akkor pár darabkát rátehetünk.
Végül néhány szelet szalonnát
rakunk a hútra. Most újból
egy sor burgonya, egy sor
hagyma és egy sor hús követ-
kezik. Ez addig folytatjuk, míg
a lábas tele lesz. A tetejére
burgonyaszélett, három órá-
ra sülté tesszük és lábasban
tálaljuk.

BOSSZANTÓ

Csak az első mosásig fehér...

Elragadó, himzett fehér gyermekruhák csábítják a fi-
atal mamákat az Anyák boltjaiban. A ruhácskák nagyon
kedvesen hat a himzett kis virág, vagy játéktárgy — az
első mosásig. S mivel a kis ruha fehér, hamarosan mosásba
kerül. Akkor aztán a himzés megfesti a ruhát, olyan lesz
tőle a napozó vagy a kezeslábas, mintha gyümölcslel
csepegtették volna tele. A mamáknak az első öröm után
sok mérget és bosszúságot okoz ez a „veszélyes” himzés.
Vagy olyan fonállal himéznek a ruhácskákat készítőik,
amelyik nem fog, vagy inkább fessenek az anyagra, de ilyen
hímzéssel ne bosszantsák az édesanyákat.

FÜLÖP JÁNOS:

Tavaszi Öröklés

LAPOK EGY DISZ-TITKÁR NAPLOJÁBÓL

(10)

Végigmentem a régi telepen
— mélyen, az utca szintje
alatt, tenyérnyi kertcské-
kel övezve gubbasztottak itt
az „akcióban” épült szoba-
konyhás bányászházak — s
egyszer csak kiértem a térre,
melyet betöltött a Vigadó me-
gafonjából áradó zene. Alat-
tunk, felettünk kocogtak a
csillók, ötfelé nyúlt a távol-
ba öt lámpafüzérel díszített
út küllője. Az autóbusz-
megálló tövében szerelmespár
suttogott, a kórkórlának tá-
maszkodva. Más párok egymás
kezét fogva keringtek a Vi-
gadó körül, mint a lepkek.
Érdekes, mikor én az asszony-
nak udvaroltam, szemérmes-
ségemben inkább a homályt
kerestem. Ejnye, lám, most
vasárnap van, mégsem men-
tem haza! Otthon? Hol is van
tulajdonképpen az én ottho-
nom? Ide kellene hoznom
Arankát meg az ikreket, hisz
ilyenkor este megszépül Csil-
leváros, az emberek is job-
bak, lám, még az autóbuszra
sem tolatkodnak kétkönyökkel,
mint hétköznapi... A buszon
azonban erőnek erejével el-
hessegettem ezeket a gondo-
latokat, szítottam magamban
a parazsat, lángolni kell az
ifjúági mezőért, különben
nem lesz belőle semmi.

A Központi Kultúrotthon
valamikor a bányahivatalnok
urak szórakozóhelye volt.

Parkban álló emeletes épü-
let, valamennyi ablaka ra-
gyog, kiemelkedik a szélben
hajlongó fák közül, valóság-
gúli felettük, mint valami
óceánjáró.

A portás bácsi úgy emléke-
zett, hogy Mendörgi elvtárs
a pártmunkás-könyvtár olva-
sójába indult. Azt hittem,
hogy ez a helyiség — volt
ilyen a Készruhágyárban is
— kolostori egyszerűséggel,
kényelmetlen székekkel, pa-
pirdekorációval, viharvert
nagy lakatok-örzite kopott
szekrényekkel „ékes” szem-
náriumi szoba lesz. Elkápráz-
tam, amikor beléptem. Üveg-
könyvszekrények, kárpitozott
ülő-alkalmatosságok, kellemes
dohányillat, a magasban szép
üvegcsillár függő török szí-
várványszőnyeg az izzók fé-
nyét... Itt valóban élvezet ta-
nulni, vagy beszélgetni — mi-
kor melyiknek jön el az ide-
je.

Voltak benn többen is. Men-
dörgi elvtárs ezüstfoga, szem-
üvege rögtön felémcsillant —
versenyt csillogott vele öt szor-
galmas kötött, egy kövérkés,
sötétkéruhas asszony kezé-
ben, aki mellette ült s sza-
kaszott olyan jólelkűen mo-
solygott, mint a férje. Men-
dörgi szeméből, vonásairól
ritkán tűnt el a kedély, pe-
dig homlokának és ajka szé-
lének redői arról beszéltek,
hogy több volt életében a ke-
serű, mint az édes.

Asztaluk mellett harmadik-
nak egy tagbaszakadt, pocak-
os bányász ült kitüntetések
színes szalagszárával díszített

bányász-egyenruhában. Az ar-
ca nagyon ismerősnek tűnt:
húszos orra, becsületos, szé-
les állkapocs, türkiz-színű kis
szem, mely az egész arcnak
víg dévaságot kölcsönöz: egy
kutató pillantás röpén rád,
megakad külsőd valamelyik
részletén, telefut kacagással,
a széles állkapocs követi egy
mosoly erejéig s elhangzik a
talál, csupet sem bántó
megjegyzés:

— Nézzetek csak, milyen
szolid életet él ez az elvtárs!
A tyúkokkal fekszik le — még
a pehely is ott van a hajá-
ban!

Ámulva türtem, hogy le-
húzza a fejemet s lecsipje a
tollcsákát. Szemem sarkából
megfigyeltem jókora markát,
melyen barnás rajzolatok mu-
táltak, hogy a bőr keményebb
rajta, mint a szerszám fája.
Ha akarná, a fejemet is olyan
könnyen venné le a nyakam-
ról, mint a pelyhet...

— Bálint komám, ez a fia-
talember aknánk új DISZ-tit-
kára. Rádóci elvtárs, ismer-
kedj meg Kalapács Bálint
vájjárral, kétszeres sztahanov-
ista brigádfőnökkel, váro-
sunk képviselőjével.

Kalapács elvtárs! Azért
tűnt olyan ismerősnek az ar-
ca — filmen láttam! Ejha!
Mindenesetre felkészültem a
kezesruktására. Láttam, hogy
észrevette, s mulat rajta.

— Mendörgi elvtárs, én sze-
retném már holnap megszer-
vezni az ifjúági mezt! —
mondta nagy hűvel.

Elgondolkozott. Belenyúlt
balzsebébe, elővette a cigaret-